

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 6068/2021
18.11.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Катарине Манојловић Андрић и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Никола Томашевић адвокат из ..., против тужене „UniCredit Bank“ АД Београд, чији је пуномоћник Младен Аврамовић адвокат из ..., ради утврђења ништавости и стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 17174/20 од 02.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 18.11.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној пресуде Вишег суда у Београду Гж 17174/20 од 02.06.2021. године - дела којим је одлучено о трошковима поступка.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 17174/20 од 02.06.2021. године у делу првог и другом ставу изреке и пресуда Првог основног суда у Београду П 8799/19 од 23.06.2020. године у трећем ставу изреке, тако што се обавезује тужени да, поред износа од 66.031,00 динара, исплати тужиљи трошкове поступка у износу од још 9.000,00 динара у року од 8 дана од достављања преписа пресуде са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршност пресуде до исплате, као и да тужиљи исплати трошкове другостепеног поступка у износу од 19.462,02 динара у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова поступка по ревизији исплати тужиљи износ од 34.255,03 динара у року од осам дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 8799/19 од 23.06.2020. године, ставом првим изреке, утврђено је да је одредба члана 3. став. 3.4. уговора о депозитном кеш кредиту плус за рефинансирање број ..., закљученог дана 25.04.2007. године између тужиље и тужене, која гласи: „уговорне стране сагласно утврђују да банка задржава право да током трајања овог уговора, прилагођава каматну стопу у складу са изменама пословне политике банке,

мерама НБС и тржишних околности о чему ће, у случају снижења каматне стопе, корисник кредита благовремено бити обавештен на одговарајући начин, без посебног писаног обавештења упућеног кориснику кредита“, ништава и да не производи правно дејство. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име стицања без основа исплати укупан износ од 15.775,14 динара са законском затезном каматом почев од доспелости појединачних новчаних износа па до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 66.031,00 динара са законском затезном каматом почев од дана наступања услова извршности до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиље за тражену законску затезну камату на трошкове парничног поступка за период од дана пресуђења до извршности одлуке.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 17174/20 од 02.06.2021. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиље и тужене и потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П 8799/19 од 23.06.2020. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиље и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену - дела којим је одлучено о трошковима поступка, тужиља је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права, с предлогом да се о истој одлучује сходно члану 404. ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

По оцени Врховног касационог суда, имајући у виду правноснажне судске одлуке достављене уз ревизију, али и правни став усвојен на седници Грађанског одељења овог суда од 05.07.2016. године, који је допуњен на седници истог одељења од 03.03.2020. године, постоје разлози за одлучивање о посебној ревизији тужиље предвиђени чланом 404. став 1. ЗПП због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиље основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Одлучујући о захтеву тужиље за накнаду трошкова поступка нижестепени судови су обавезали тужену да исте надокнади тужиљи, али без увећања за износ пореза за додатну вредност од 20%, са образложењем да пуномоћник тужиље није доставио фискални рачун за извршене адвокатске услуге као доказ да је издатак, у виду обрачунатог пореза на додатну вредност, заиста и настао.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се изјављеном ревизијом указује да је у овом случају погрешно примењено материјално право

Странка која у целини изгуби парницу дужна је да противној странци накнади трошкове (члан 153. став 1. ЗПП). Приликом одлучивања који ће трошкови да се накнаде странци суд, ценећи све околности, узима у обзир само оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице, а ако је за награде адвоката или друге трошкове прописана тарифа, ти трошкови одмериће се по тој тарифи (члан 154. ЗПП).

Одредбом члана 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Србије“, број 121/12) прописано је да адвокат који је обвезник пореза на додату вредност има право додати припадајући порез на додату вредност на извршени обрачун награде и трошкова.

По Закону о порезу на додату вредност („Службени гласник Републике Србије“, број 84/04), адвокати се сматрају пореским обвезницима јер се послови и радње које предузимају у циљу пружања правне помоћи у оквиру бављења адвокатуром сматрају услугама пруженим уз накнаду и предмет су опорезивања порезом на додату вредност (чланови 3. и 8). Према члану 42. наведеног закона, обвезник је дужан да изда рачун за сваки промет добара и услуга, али је чланом 45. истог закона прописано да министар ближе уређује у којим случајевима нема обавезе издавања рачуна, или се могу изоставити поједини подаци у рачуну, односно предвидети додатна поједностављења у вези са издавањем рачуна.

Правилником о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Службени гласник Републике Србије“, број 132/12 - у даљем тексту: Правилник) прописано је да обвезник пореза на додату вредност нема додатну обавезу да изда рачун из члана 42. Закона о порезу на додату вредност за промет добара и услуга физичким лицима, са изузетком предузетника, која нису обвезници пореза на додату вредност (члан 2. став 1. тачка 1).

У конкретном случају, пуномоћник тужиље је адвокат који је обвезник пореза на додату вредност - уз захтев за накнаду трошкова поступка приложио је потврду Министарства финансија - Пореске управе од 04.04.2018. године о извршеном евидентирању адвоката за порез на додату вредност. Стога тужиљи, коју је у овој парници заступао адвокат - обвезник пореза на додату вредност, има право на накнаду трошкова - награду за заступање увећане за вредност пореза на додату вредност за адвокатску услугу, у складу са чланом 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и чланова 3. и 8. Закона о порезу на додату вредност. С обзиром да је тужиља физичко лице која није обвезник пореза на додату вредност, сагласно члану 2. став 1. тачка 1. Правилника донетог на основу члана 45. Закона о порезу на додату вредност, њен пуномоћник није имао обавезу издавања рачуна из члана 42. тог закона, па зато достављање таквог рачуна није услов за остварење права тужиље на накнаду трошкова у висини пореза на додату вредност за адвокатску услугу.

Имајући у виду изложено, одлуке нижестепених судова о трошковима поступка су преиначене и тужени, сходно члану 153. став 1. и члану 154. ЗПП, обавезан да тужиљи исплати износ од још 9.000,00 динара (20% на име ПДВ-а од награде за састав три поднеска и заступање на три одржана и једном неодржаном рочишту, у укупном износу од 45.000,00 динара) са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршност одлуке, као и да тужиљи надокнади трошкове поступка по жалби у износу од 14.400,00 динара увећане за 20% на име ПДВ-а, таксе на жалбу и таксу на одлуку у износу од по 2.531,01 динара, укупно износ од 19.462,02 динара, све у складу са АТ и ТТ.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији због чега јој припада право на трошкове тог поступка и то у износу од 21.600,00 динара са траженим увећењем од 20% на име ПДВ-а према АТ важећој у време предузимања ове парничне радње, као и судске таксе на ревизију у износу од 5.062,01 динара и судске таксе на одлуку по ревизији у износу од 7.593,02 динара, укупно износ од 34.255,03 динара, због тога је на основу члана 165. став 2. у вези са чланом 153. став 1. и чланом 154. ЗПП, одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић